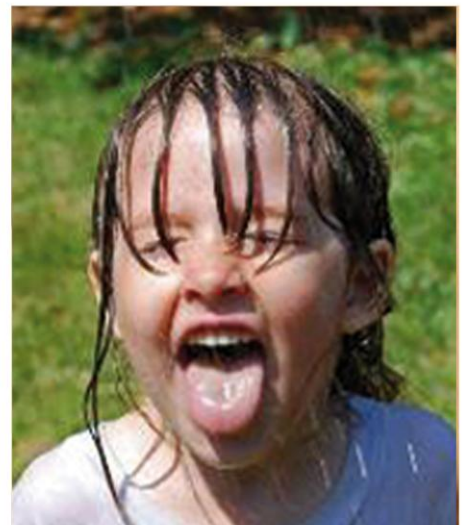

GOD OPPVEKST

Handlingsplan mot vold

2011-2015

INNHALDSFORTEGNELSE

1. BAKGRUNN	3
2. FORMÅL	3
3. DEFINISJON	3
4. VIRKNINGER AV VOLD	4
5. OMFANG AV VOLD	4
6. MÅL OG TILTAK I GJESDAL	5
6.1. Forebygge at barn og unge utsettes for vold og overgrep	5
6.2. Oppdage og melde fra ved mistanke om at barn blir utsatt for vold	6
6.3. Ivareta og tilby oppfølging/behandling til barn og familier som har opplevd vold	7
7. OPPFØLGING OG EVALUERING AV PLANEN	9
7.1. Ansvar	9
7.2. Ressursbruk	9
8. AKTUELLE NETTSTEDER	9

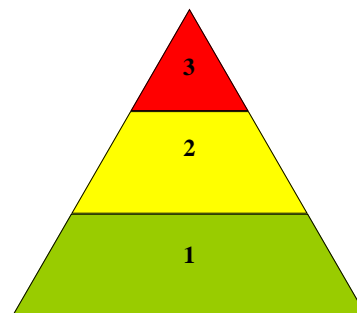
1. BAKGRUNN

Visjon: Det er godt å vokse opp i Gjesdal.

Barn og unge er et av fire satsingsområder i kommuneplanperioden 2011 – 2021. Den helhetlige oppvekstplanen (2011 – 2015) er styrende for ansatte som jobber med barn og unge. Det kreves innsats på ulike områder, og i oppvekstplanen deler vi i 3 nivå:

1. For alle barn og foresatte
2. For barn og foresatte med risiko for å utvikle vansker
3. For barn og foresatte med behov for særskilte tiltak

Som en del av den helhetlige oppvekstplanen er det utarbeidet en handlingsplan mot vold. Fargen markerer nivået i trekanten. Handlingsplanen gjelder for ansatte i Gjesdal kommune.

2. FORMÅL

For å lykkes i arbeidet mot vold, er det nødvendig å sette søkelys på problematikken. Det er viktig at innbyggere og ansatte i Gjesdal har forståelse for at vold kan skje i nærområdet og med barn og familier de kjenner. Vold skjer i alle samfunnslag, uansett økonomisk og religiøs tilhørighet. For barnets beste – må vi tørre å tenke det verste!

Handlingsplanen har 3 overordna mål:

- **Forebygge** at barn og unge utsettes for vold
- **Oppdage og melde fra** ved mistanke om at barn blir utsatt for vold
- **Ivareta og tilby oppfølging/behandling** til barn og familier som har opplevd vold

3. DEFINISJON

”Vold er enhver handling rettet mot en annen person, som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får denne personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutte å gjøre noe den vil” (Per Isdal).

Volden kan omfatte: Fysisk vold, seksuelle overgrep og kjønnslemlestelse, psykisk vold, inkludert trusler om vold, sosial vold med isolasjon eller begrensning av kontakter.

Når vi snakker om vold og overgrep mot barn mener vi når barn og unge **selv blir utsatt eller er vitne til** fysisk, psykisk eller seksuell vold.

4. VIRKNINGER AV VOLD

Å leve i familier med vold, enten denne primært er mellom foreldrene eller rettet mot barnet, er for barn som å leve i en krigssone, bare at denne krigen foregår i det skjulte. Det vanlige livet til barnet blir ikke avbrutt, og volden blir sjelden snakket om. Traumer, angst, uro og usikkerhet preger barnas hverdag.

Det å være vitne til, høre eller vite om at noen blir utsatt for vold, er like skadelig for barnet som om det selv blir slått.

Symptomer hos barna kan være: Konsentrasjonsvansker, aggresjon, angst, depresjon, lav selvfølelse, skyldfølelse, manglende sosiale ferdigheter, rusproblemer og psykiske vansker.

5. OMFANG AV VOLD

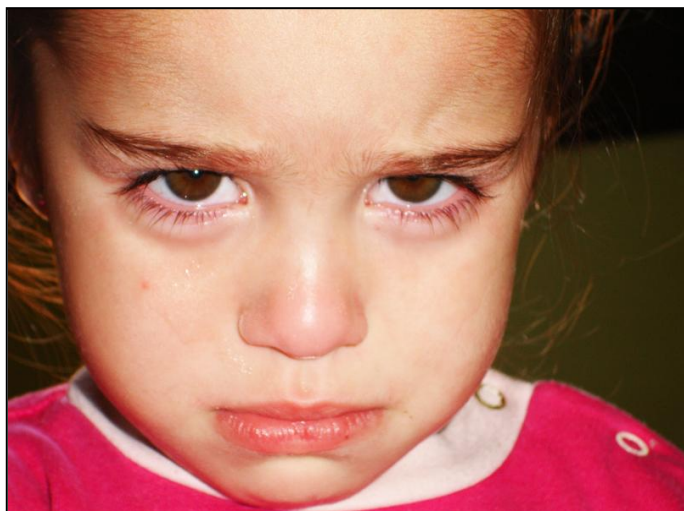
Det er vanskelig å fastslå det eksakte omfanget av vold og seksuelle overgrep i Norge, men undersøkelser gir grunnlag for å tro at omfanget er betydelig.

I 2005 kom NIBR rapporten ”Vold i parforhold – ulike perspektiver” med resultater fra den første landsdekkende undersøkelsen i Norge. Rapporten viser at ni prosent av kvinner over 15 år har vært utsatt for grov vold av nåværende eller tidligere kjæreste.

I 2007 kom NOVA rapporten ”Vold og overgrep blant barn og unge. En selvrporteringsstudie blant avgangselever i videregående skole”. Denne rapporten viser at syv prosent av elevene ved videregående skoler hadde opplevd at mor ble utsatt for vold fra sin partner.

En undersøkelse publisert ved NTNU i 2008 viser at over ni prosent av voksne kvinner og syv prosent av voksne menn har vært utsatt for seksuelle overgrep. Det er anslått at mellom 12.000 og 24.000 barn blir utsatt for seksuelle overgrep hvert eneste år.

Vi har ikke konkrete tall for vold og overgrep i Gjesdal kommune.

6. MÅL OG TILTAK I GJESDAL

6.1. FOREBYGGE at barn og unge utsettes for vold og overgrep		
TILTAK	ANSVAR	TIDSROM
1. Den helhetlige oppvekstplanen skal følges opp.	Styringsgruppa	2011 – 2015
2. Helsestasjonen skal gi informasjon til foresatte om skadevirkningene for barn som er vitne til eller selv utsettes for vold. Informasjonen skal gis muntlig og skriftlig på hjemmebesøk etter fødsel.	Helsestasjonen	2011 – 2015
3. Årlig informasjon om vold til innbyggere og ansatte: <ul style="list-style-type: none">• Synliggjøre problematikk/bryte tabu/gi kunnskap• Informasjon direkte rettet mot barn og unge	Barnehage Opplæring Ressurscenter	2011 – 2015
4. Barnehager og skoler har egne planer for forebygging og oppfølging av mobbing og vold.	Barnehage Opplæring	2011 – 2015

Illustrasjonsbilder

6.2. OPPDAGE OG MELDE FRA

ved mistanke om at barn blir utsatt for vold og overgrep

TILTAK	ANSVAR	TIDSROM
<p>1. Tilbud om kompetanseheving for ansatte som jobber med barn og unge:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lage samlinger internt 2. hvert år: informasjon, dialog, rutiner, faglig påfyll, kurs.• Informasjon om eksterne kurs.• Fast tema på tverrfaglig team 1 gang pr. år• Gjøre kjent oversikt over aktuell litteratur og diverse filmer/materiell som er tilgjengelig for intern bruk.	Styringsgruppa	2011 - 2015
<p>2. Ansatte skal vite hva de skal gjøre ved mistanke eller når de får direkte kjennskap til vold:</p> <ul style="list-style-type: none">• Hver enkelt ansatt har et selvstendig ansvar og plikt til å melde fra til barneverntjenesten.• Ansatte skal kjenne til rutine og vite hva de skal gjøre ved mistanke om vold.• Kommunen har konsultasjonsteam som drøfter saker der det er mistanke om vold og/eller seksuelle overgrep. Ansatte og innbyggere kan komme og legge frem saker for konsultasjonsteamet. Teamet består av barnevernsleder, ledende helsesøster, lege og representant fra Barne-, ungdoms og familieetaten (Bufetat). Teamet har regelmessige møter.• Skolene skal følge egne vedtatte rutiner dersom det oppstår vold, trusler eller trakassering på skolen.	Alle som jobber med barn og unge	2011 - 2015
<p>3. Strategi for at innbyggere skal melde fra ved mistanke om vold:</p> <ul style="list-style-type: none">• Årlig info rettet mot innbyggere i Gjesdal. Innbyggere skal vite hva de skal gjøre ved mistanke, mulighet for anonymitet, barnevernets og politiets rolle. Info kan gis gjennom: lokalavis, nettsider, brosjyrer m.m.• Alarmtelefonen 116 111 gjøres kjent for barn og unge	Barnehage Opplæring Ressurssenter	2011 - 2015

6.3. IVARETA OG GI TILBUD OM OPPFØLGING/BEHANDLING til barn og familier som har blitt utsatt for vold og overgrep

TILTAK	ANSVAR	TIDSROM
1. Sikre at barn og familier får helhetlig tilbud.	Barnevern-tjenesten	2011 - 2015
2. Barneverntjenesten har ansvar for: <ul style="list-style-type: none"> • Følge opp barnet og familien akutt. Lage sikkerhetsplaner ved behov. • Følge opp barnet og familien på lengre sikt. • Sikre nødvendig samarbeid mellom barnet/familien og ulike instanser. 	Barnevern-tjenesten	2011 - 2015
3. Politiets rolle: <ul style="list-style-type: none"> • Etterforskning og straffesak mot voldsutøver. • Gi tilbud om oppfølgingssamtaler. • Henvise videre til konfliktråd/mekling. 	Politiet	2011 - 2015
4. Hjelpetilbud i kommunen tilpasses den enkeltes behov, og kan gis av f.eks. barneverntjenesten, lege, psykisk helse, familieteamet og miljøterapeut.	Barnevern-tjeneste, lege, psykisk helse, helsestasjon	2011 - 2015
5. Aktuelle gratis hjelpe- og behandlingstilbud: Krisesenteret i Stavanger: www.stavanger-krisesenter.no Krisesenteret arbeider for å beskytte, støtte og veilede voldsutsatte kvinner og deres barn. Har åpent hele døgnet. Voldtekstmottaket: Døgnåpent tilbud for unge og voksne i Sør-Rogaland som er utsatt for seksuelt overgrep. Også dersom overgrepet har skjedd tilbake i tid. Tlf. 90240200 eller 51 51 02 02 (Stavanger legevakt). Barnehuset i Stavanger www.barnehuset.com For barn og unge opptil 18 år og voksne psykisk utviklingshemmede som har vært utsatt for seksuelle	De som har kontakt med barnet/familien skal informere om ulike tilbud som finnes, og bistå ved henvisning videre.	2011 - 2015

overgrep, vold eller vært vitne til vold i nære relasjoner. Målet er å gi bedre tilbud til barna ved at medisinske undersøkelser, dommeravhør og behandling tilbys samlet

Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP):

www.helse-stavanger.no Se ulike tilbud for barn og familier. Det kreves henvisning fra lege eller barneverntjeneste.

Barne-, ungdoms og familieetaten (bufetat) www.bufetat.no
Se ulike tilbud for barn og familier.

Familievernkontoret i Stavanger og Egersund:

www.fam-vern-stvg.no. Tilbyr samtaler/terapi/familierådgivning. Alle kan ta direkte kontakt og bestille time.

Konfliktråd: www.konflikttraadet.no. Meglertjeneste der formålet er å løse tvister mellom private parter eller mellom individ og samfunn. Tilbys i alle kommuner.

Ressursenter om vald, traumatisk stress og sjølvmoedsforebygging (RVTS) <http://vest.rvts.no>
Ansatte kan ta kontakt for drøfting og veiledning.

Sinnemestring for menn: www.fam-vern-stvg.no
Stavanger Universitetssjukehus, Psykiatrisk klinikk, har gruppetilbud til menn med volds- og aggresjonsproblemer i nære relasjoner (i parforhold, familie eller jobb).

Alternativ til vold i Stavanger www.atv-stiftelsen.no
Gir tilbud til voldsutøvere i nære relasjoner, bosatt i Rogaland.

Illustrasjonsbilde – kontaktinformasjon til nasjonal alarmtelefon

7. OPPFØLGING OG EVALUERING AV PLANEN

7.1. Ansvar

Styringsgruppa for barn og unge har overordnet ansvar for at handlingsplanen mot vold følges. Deltakere i styringsgruppa: Assisterende rådmann, barnehagesjef, skolesjef, ressurscenterleder og oppvekstkoordinator.

- Når planen er vedtatt skal den gjøres kjent for ansatte og innbyggere.
- Informasjon til ansatte skal også samkjøres med opplæring fra konsultasjonsteamet høsten 2011.
- Alle ansatte som jobber med barn og unge skal kjenne til planen og ledere skal sikre at planen følges.

Styringsgruppa har ansvar for at planen evalueres hvert 2. år. Opplysninger fra lege, politi, barnevern, konsultasjonsteam, ungdomsundersøkelser m.m. kan si noe om erfaringene som er gjort i perioden.

7.2. Ressursbruk

De fleste tiltakene dekkes innenfor rammen, mens større utgifter må tas opp spesielt i hvert enkelt tilfelle.

8. AKTUELLE NETTSTEDER

Lenker til aktuelle nettsteder innenfor temaet vold og overgrep

http://www.barneombudet.no/temasider/vold_og_ov/vold_og_ov/lenker/